

Roman

2

ilustrovan družinski tednik · izhaja v četrtek

III. leto

V Ljubljani, 23. aprila 1931

Štev. 17

DON JOSÉ MOJICA IN MONA MARIS V LJUBAVNEM PRIZORU IZ FILMA „STRASNI POLJUB“ (FOTO FOX)

Spomniš se?

Nekoč so bila tako daleč najina pota
kakor dve strani obzorja,
kakor bi jih ločila morja.
Zdaj sva si blizu, tako blizu,
da časih bojim se, da so le sanje in zmota.

Pa ni zmota, pa je le pomlad, njena moč,
njen nasmešek iz daljne dežele,
cvetje in brstje, ki ona ga trosi,
sanje o sreči, ki ona jih nosi,
ljubezen, ki vsako pomlad
jo najdeš — dokler si mlad.

Boris Rihteršič.

V Ameriki, kjer so mnogo naprednejši od nas Evropecev, bodo v kratkem že v daljavo gledali. In ker se baje s tem utegne neovirano razpasti nemorala, je velenapredni radijski komisar Lafount predložil vladi nujen predlog, naj vendar poskrbi, da pride to nevarno gledanje pod nadzorstvo нравnostne policije. Kako — tega gospod Lafount menda še sam ne ve.

*
Budimpeštanski vinski trgovec Steinherz je prišel v konkurz. Mož je imel ženo in rad jo je imel. Lepega dne ga dobe v vlak u mrtvega. Z razbito črepino. Ubil ga je 18 letni tapetniški pomočnik Fischel. In izkaže se, da ga je umorjenec nagoovoril, da ga ubije. In mu umor vnaprej plačal, v gotovini. Da dobi njegova žena zavarovalnino...

Zdaj teče proces. Ali je Steinherz napravil samomor? Ali je Fischlov umor še umor, če ga je umorjenec prosil zanj?

Vem, kaj boste rekli. Da je samomor nemoralno dejanje, da moralci niso vredni usmiljenja. Da je sleparija sleparija in kazen za ujo ječa.

Tako porečemo, ker smo moralni. In vendar... Nekateri narede v konkurzu drugače. In pridejo do zavarovalnine na drugi način. Moralneje — brez prelivanja lastne krvi.

*
Smešno je misliti, da bo prohibicija v Ameriki kdaj ukinjena — tega Al Capone ne bi nikoli dovolil. (Iz uvodnika ameriškega lista „Elizabeth Journal“.)

*
Ali ste že mislili na to? Danes ni nihče več prehlajen, tudi influenza je postala staromodna: danes imajo ljudje „gripo“ ali pa še novodobneje „hripo“. Z gospodom ravnateljem danes nihče ne govori, ampak „konferira“. Njegov oče ni kmet, ampak „ekonom“. Najžalostnejše pa je, da izginjata tudi že besedi „ljubkost“ in „mičnost“, čeprav sta stokrat ljubkejši in mičnejši od tako zvanega modernega „sex-appeala“.

*
Dve onečaščeni devojki — osem smrtnih obsodb. Iz Scottsboro v Ameriki poročajo, da so tam obsodili pet mladih črncev v starosti 16 do 19 let na smrt na električnem stolu, ker so napadli in posilili dve beli dekleti. Tri druge sokrivce so že prej obsodili. Zdaj sodniki preišlujejo, ali ne bi spravili na električni stol tudi devetega sokrivca, takisto črnca, ki mu je šele 14 let...

„Mama, ne smeš umreti!“

Povest o otroku, ki je očetu vrnil ženo

Jeanette je sklenila iti v smrt.

Bila je še mlada, v najlepših letih. In vendar ni marala več za življenje. Sita ga je bila, sita vsega. Pa ne zato — ni zato sklenila iti v smrt. Hotela se je maščevati nad možem.

George je bil uradnik v majhni pariški banki. Vsako jutro je šel v službo, vsak večer se je vrnil k ženi in svojim otrokom. Sredstva mu niso dopuščala, da bi vodil Jeannetto na drage zabave, bil je varčen mož in si je uredil življenje po dohodkih.

Jeannette tega ni razumela. Hotelo se ji je uživanja življenja in vseh njegovih radosti in naslad. In ker ji mož tega ni mogel dati, si je poiskala druge, ki so jo bolj razumeli. Kakor se to dogaja povsod, kjer možje „ne razumejo“ žena.

Ondan jo je George, ko se je zvečer vrnil iz službe domov, zalotil z nekim moškim. Drugi dan je vložil tožbo za ločitev zakona.

*
Jeannette je bila pokvarjena, da. A ne po naravi. Življenje jo je pokvarilo. Zgledi njenih prijateljic, izkušnjave, prirodni nagon po uživanju. Na dnu njenega srca pa je vendarle klilo še nekaj dobrega. Misel, da ostane zdaj sama, da Georgea ne bo več nazaj, jo je zdajci osvestila. In kakor se to zgodi pri ljudeh, ki se zavedajo svoje krivde, jo je vso prevzela misel na osveto nad možem, ki jo hoče zapustiti. Hotela je prekričati glas vesti: on je kriv, mož! In da ga zadene na najobčutljivejšem mestu, se je sklenila vreči pod vlak — s Pavlom, šestletnim sinom, ki je bil Georgeu najdražji.

*
Puha je in žvižgaje je hru-mela težka lokomotiva eks-

presnega vlaka. Vse bliže in bliže je prihajala železna pošast. Tedaj je trdo pograbila Pavla za roko in se zagnala proti tračnicam. Toda sinček se ji je krčevito obesil za krilo in zavpil:

„Ne mama, ne smeš umreti, mene je strah smrti — ne smeš!“

Takrat je vlak že zdrvel mimo in žena je od togote zajokala. Udarila je malčka po licu: „Prihodnjič položim najprej tebe na tračnice!“ Toda ko so se drugič v temi zasvetile luči vlaka, se je dečko vrgel na tla, prijel mater za noge in zaihtel:

„Ne pustim te umreti, mama, jaz bi rad nazaj k papanu, saj te ne bo več tepel, samo umreti ne smeva.“

Vso noč se je tako otrok boril z materjo. Bilo je mrzlo, dež in sneg jima je bil v obraz. Sedemkrat se je žena hotela vreči pod vlak, sedemkrat ji je ubranil sin. Naposled ga je odpodila: „Tamle v oni hiši imajo luč, tja idi, če si tako strahopeten, mene pa pusti.“ A deček ni šel, kričati ni mogel več, le še ječal je:

„Ne pustim te same, mama, pojdi z menoj!“

Tedaj se je zgodil čudež. Ženo so oblike solze, spustila se je v blato na tla in ogrnila otroka s predpasnikom. Še trije vlaki so oddrdrali mimo, potlej pa so prišli delavci in zagledali prezebajočo, trepeččo mater z njenim sinom. Poklicali so voz in ju prepepljali domov. Ko je mož zvedel za dogodke te noči, sinčka ni poljubil, stisnil mu je roko: „Merci, camarade! Hvala, tovariš!“ Ženi pa je rekel: „Še enkrat hočem poskusiti s teboj, bodi vredna naju obeh.“

Od takrat je žena vsa izpremenjena. Nič več ne mara za moške, ne za zabave. Ne

„TRADER HORN“

(KLIC PRAGOZDA)

Dnevnik W. S. VanDyka,

voditelja Metro-Goldwyn-Mayerjeve filmske ekspedicije po Osrednji Afriki

Živeža imamo za kakšna dva tedna, prav tako nam ne manjka filmskega materiala, da bomo lahko filmali vso pot. V Jinji, poslednji železniški postaji, smo se nameravali dogovoriti za avtomobilski prevoz čez belgijski Kongo.

Drugi dan ob petih popoldne smo prišli v Jinjo. Nasi črnici so iztovorili prtljago in jo naložili na pet tovornih avtov, ki smo jih najeli na postaji.

Jinja je znamenita iz dveh razlogov. Prvič je končna postaja Ugandske železnice, drugič pa je najpomembnejša luka na Viktorijinem jezeru. Velik motorni čoln nalaga maloštevilne vozove in potnike z železnice in jih prepelje na severni konec Viktorijinega jezera. Na zapadni obali jezera se začne Kampalska cesta, ki je dolga 60 milj in je posuta z najfinejšim rdečim peskom, kar si ga morete misliti.

Bilo je že tema, ko smo krenili na pot. Seveda nam je bilo žal, ker so nam povedali, da bi drugače na poti do Kampale dosti zanimivega videli. Po zaslugi izvrstne ceste

smo prevozili teh 60 milj prej ko v dveh urah, in ob osmih zvečer smo že bili v hotelu Imperial. Toda tam nas je večerja strašno razočarala. Vsakomur, ki tod potuje, svetujem, da si kupi večerjo v Jinji. Res škoda, da tako lepo mestece, kakor je Kampala, nima dobre hrane.

Ker smo bili od dolgega potovanja dokaj utrujeni, smo takoj po večerji legli k počitku. Ob enajstih zvečer nas je zbudilo rjovenje levov — toda človek se mora pač vsemu privaditi, in tako sem kmalu spet mirno zaspal.

Batiaba (Uganda), 11. maja.

Bodite tako ljubeznivi in poiščite zemljevid Afrike ter si ga razgrnite pred seboj. Na meji Britske Vzhodne Afrike in Belgijskega Konga boste kaj hitro našli Albertovo jezero. To jezero smo zapustili pred štirimi, petimi dnevi. In ko ste na zemljevidu dobili Albertovo jezero, boste na jugovzhodu jezera prav tako našli tudi Batiabo.

Zdaj se peljemo v pristanišče. Čez eno uro bom na palubi ladje, ki nas popelje do

Murchisonskih slapov na drugi strani jezera.

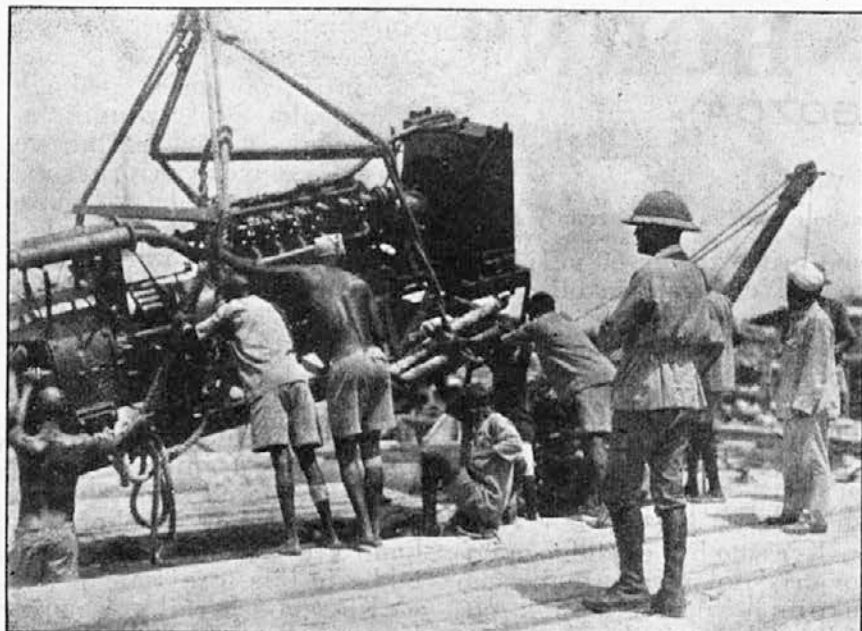
Zjutraj po našem prihodu v Kampalo smo se zbudili jako zgodaj. In med tem ko sta dva naša človeka pripravljala tovrne avtomobile za našo malo karavano, sem se jaz odpeljal v taksiju v Entebbe, da obiščem guvernerja Ugande.

Entebbe stoji dokaj visoko nad Viktorijinim jezerom. V mestu je mnogo Evropecev; guverner sir William Gowers stanuje v veliki in prekrasni hiši. Njegov tajnik mi je povedal, da me na žalost ne more sprejeti, ker je obolel za hudo vročico. Moja pot v Entebbe je bila torej zaman.

Ko sem se vrnil v Kampalo, sem zvedel, da so moji ljudje najeli štiri tovrne avtomobile in vse pripravili za odhod, ki bo drugi dan. Popoldne sem si šel ogledat mestece. Čeprav nimajo vodovoda in morajo vodo črpati iz jezera in jo prekuhavati, so dim, da snažnejšega kraja še nisem videl. Kakor čudežno izginejo ponoči vsi odpadki in zjutraj so ulice tako čiste kakor v kakšnem evropskem stanovanju. Evropski del mesta je podoben vilskemu predmestju v kakem lepem ameriškem ali evropskem mestu in človek ne bi mislil, da je v Afriki. Hotel ima zelo lepo igrišče za golf, ki ga igra po solnčnem zatonu domala vsak Evropec, ki je že dopolnil petnajsto leto.

MNOGO JE POKLICANIH... OPERATER IZJIRA GLAVNO IGRALKO ZA „TRADER-HORN“.

RAZTOVARJANJE 9000 KIL TEŽKEGA GENERATORJA (STROJA ZA PROIZVAJANJE ELEKTRIČNEGA TOKA). BREZ NJEGA BI BILO FILMANJE NEMOGOČE

Drugo jutro smo se poslovili od Kampale in krenili na pot proti 165 milj oddaljenu Macindu. Okoli enajstih dopoldne je potegnil iz mesta poslednji tovorni avto in pod večer smo prispeli v Macinde. V temi se mi je zdelo, kakor da smo prišli v divjaško vas z enim edinim hotelom. Toda kdo popiše naše prijetno presenečenje, ko vidimo, da je hotel izvrsten. Čeprav ga vodi domačini - črnici, je jako snažen, sobe so v popolnem redu, kopalnice higijensko na višku in hrana izvrstna. Nikoli ne pozabim večerje v tem hotelu, ne postelje, v kateri sem tisto noč spal.

Drugo jutro smo vstali ob štirih zjutraj in se takoj odpeljali proti Batiabi, kjer smo se hoteli vkrcati proti Murchisonkim splavom.

Murchisonki slapovi so promenada največjih afriških krokodilov. Čeprav je pot dolga 45 milj, smo sklenili, da ne bomo varčevali s časom in da si bomo vse temeljito ogledali.

Okoli sedmih smo bili na vrhu hriba, kjer smo imeli prekrasen razgled na Albertovo jezero. Solnce je ravno zahajalo za sinjimi gorami na drugi strani jezera. S

hriba, na katerem smo stali, pada voda sedem sto metrov globoko v jezero. Na majhnem polotoku stoje hiše Batiabe, molo in ladja, ki bi nas vzela s seboj do slapov.

Ko smo se spuščali nizdol, smo izgubili iz oči prekrasni razgled — drevje nam ga je zakrilo. V četrte ure smo bili v Batiabi, kjer smo pozdravili kapetana Bucklerja, distriktnega komisarja tega kraja.

Batiaba (Uganda), 21. maja

Deset dni sem v zaostanku. V teh desetih dneh smo prehodili 1400 milj v takem tempu, da smo komaj kaj videli, tako malo smo utegnili opazovati.

Svrha ekspedicije naše male karavane je bila poiskati primerne motive za naše posnetke. V svojih zahtevah nisem bil baš skromen. Želel sem si „samo“ 500 krokodilov, krdelo slonov, nekaj nosorogov, divje črnsko pleme in čvrste ga divjaka, ki bi igral vlogo Renchera, t. j. najpomembnejšo epizodno vlogo v vsem filmu.

Čeprav sem jako skromen, se moram vendarle pohvaliti, da sem dosegel popoln uspeh. Na Murchisonkih slapovih smo videli 500 krokodilov, pa

tudi lepo številce vodnih konj. Sicer so res nekoliko svojeglavi, pa jim ne bo dosti pomagalo, ker se bodo navzlic vsemu morali postaviti pred naše aparate in mikrofone, kadar začnemo filmati.

Okolica Murchisonkih slapov je rezervacija, to se pravi, tam je dovoljeno streljati zveri samo v silobranu. Zato moramo tudi prositi ugandskega guvernerja za dovoljenje, da postavimo v teh krajih taborišče. Ker pa je tudi spalna bolezen tod doma, moramo dobiti še dovoljenje glavnega zdravnika, da smemo tu ostati več kakor 24 ur.

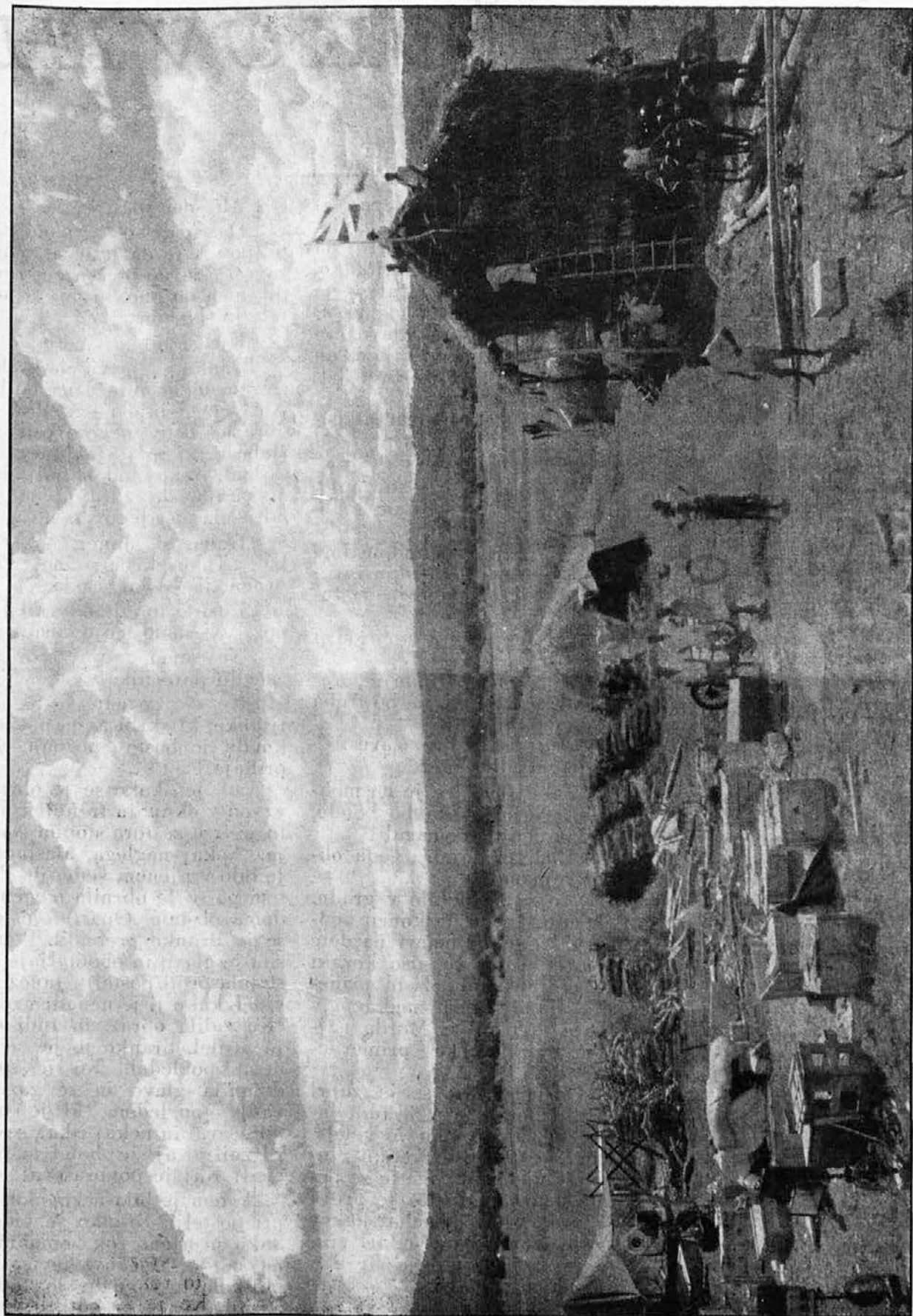
Na potovanju ob Belem Nilu smo srečali — takisto v rezervaciji — veliko krdelo slonov. Zdaj so tu, kako bo takrat, kadar se vrnemo s kamerami in reflektorji — to je pa druga stvar. Streljati ne smeš, angleščine pa, kolikor vem, sloni še ne razumejo...

Na kraju, kjer so nam rekli, da dobimo nosoroge, smo srečali vse, samo nosorogov ne... Zato pa smo jih drugi dan v svoje neizmerno zadovoljstvo zagledali v Arui. Glavno mi je, da dobim igralce za vse vloge in da se bodo domači igralci in statisti pred kamero znali vsaj kolikor toliko obnašati. V tem sem imel srečo.

Pet dni smo morali potovati, da smo prišli do rodu pitlikavcev. V nedeljo, 19. maja smo jih prvič zagledali. Bili so jako ljubeznivi in so nam obljubili, da bodo storili vse, česar želimo. Drugi dan smo se prav pristrčno poslovili.

Zdaj smo morali dobiti še čarodeja, ki tudi igra pomembno epizodno vlogo. Dobil sem ga naposled v neciviliziranih krajih Konga, kjer ima vsako pleme svojega čarodeja.

In naposled sem moral poiskati še igralca za Renchera. Čudno, a resnično, da afriški domačini niso ne posebno visoki ne miščasti. Na otokih Južnega morja, kjer sem filmal „Bele sence“ in „Pogansko ljubezen“, bi igraje našel dva tucata takih mož.

PRED PANYAMURJEM: „TRADERHORNOVCI“ TABORE

SRCJE V OKOVNIH

Roman

Napisal Mirko Brodnik

Drugi del

IZKUŠNJAVKA

Ta roman je začel izhajati v 9. številki letošnjega letnika „Romana“. Današnje nadaljevanje je deveto. Novi naročniki lahko dobe še vseh prejšnjih osem nadaljevanj.

Osmo poglavje

ZDRAVJE SE VRAČA

In Nadja je ostala. Skrbno kakor ljubeča mati je bedela nad Brankom in trepetala zanj. Janez, ki jo je ves čas opazoval, je čutil kakor neko zavist, ki mu ni dala miru. Časih ga je obšla želja, da bi bil tudi on tako bolan, da bi skrbela zanj, toda trenutek nato se je že tej misli zasmel. Mislil je, kaj bo, ko uide ta. Kaj bo z Nadjo, ki bo morala ostati tu in skrbeti sama zase, zmeraj v strahu, da je nihče ne odkrije. In če bodo kozaki odšli, kdo bo potem zavladal v gradu? Kaj bo z njo? Ob teh mislih ga je obšla žalost in žal mu je bilo za lepo dekle, ki jo je ljubil. In ljubil jo je, tako vroče, da mu je jelo burno utripati srce, kadar je pomislil nanjo in kadar so se uprle vanj njene globoke temne oči, kadar ga je poklical njen lepi glas.

Stal je pri oknu in gledal v daljavo. Kolikor daleč mu je seglo oko, povsod je videl samo ravnino, pokrito s snegom. Le na levi je bilo nekaj gozda. Dve poti sta držali v daljo. Katera bo njuna? Kam ju bo vodila? Ali ju popelje nazaj proti domu? In že se mu je zdelo, da sedita na urnih konjih in drvita brez smotra v daljavo. Blizu je že meja, tako blizu, da že mislita, da nista več ujetnika, da sta svobodna, da je daleč za nji-

ma grad... Grad... in lepa Nadja je tam... Stresel je z glavo in spet je moral misliti na njo, na dobro Samaritanko, ki je stala ob poročnikovem zglavju in mu skrbno pokladala obkladke na glavo. In potem, sam ni vedel kdaj in kako, je stopil bliže in ji položil roko na ramo:

„Oprostite mi, Nadja, besede, ki sem vam jih prej rekel. Žal mi je, da so mi ušle...“

Obrnila se je in ga pogledala, da mu je postalo toplo pri srcu:

Kaj naj vam odpustim? Nimam vam česa odpustiti.“

Pobesil je glavo in se zagledal v tla.

Čez nekaj časa se je spet obrnila k njemu:

„Kdaj ste ga zadnjič prevezali? Zdi se mi, da bo treba obveze prenoviti.“

„Zdaj ko je brez zavesti?“ se je začudil Janez.

„Zakaj ne?“ se je nasmehnila. „Najmanj ga bo bolelo. Ali mi boste pomagali?“

„Da,“ je dejal. „Toda obvez nimamo.“

„To se bo dobilo v gradu. Skočite v sobo na koncu hodnika. V veliki omari najdete nekaj perila, če niso kozaki vsega razmetali. Tisto prinesite. Jaz odidem med tem v svoje skrivališče. Morda najdem tudi tam kaj primernega.“

Odšla je. Ko se je zaprl tajni izhod za njo, je tudi Janez šel, kamor mu je velela. Hitro je pograbil veliko rjuho iz mehkega blaga in se potem naglo vrnil. Ko je prišel do vrat, je začul nekaj kakor vzdih. Sunkoma je odprl vrata in videl, kako je Branko slonel na postelji.

„Gospod poročnik!“ ga je veselo poklical.

„Ali sem spal?“

„Da, spali ste.“ Ni mu hotel povedati, da je ležal v nezavesti, da ne bi v njem zbudil misli na ono, ki mu ni hotela iz spomina.

„Kje si bil ta čas?“

Branku se je videlo, kako se mu naglo obrača na bolje. Nič več ni bilo na njegovem obrazu tiste negotovosti in slabosti, ki se je je Janez tako bal. Nekaj kakor volja do življenja, do zdravja se je odražala na njegovem obrazu.

„Dober si, Janez,“ je rekel. „Tako skrbiš zame! Povrnem ti, če mi usoda...“

„Pustite to,“ je odvrnil Janez. „Ni samo moja zasluga.“

„Ne samo tvoja?“ se je začudil poročnik.

„Ne. Ne poznate še Samaritanke, ki skrbi za vas. Toda kmalu jo boste spoznali. Že prihaja.“

Čul je, kako se je obrnil vzvod v oknu, in trenutek nato je izza zastora stopila Nadja. Nekaj naglega, hlastnega je bilo v njenem vedenju. Potem pa se je obrnila in nenadoma obstala. Opazila je, da se je Branko prebudil. Pobesila je glavo in obotavlja se stopila proti postelji. Janez je videl, kako ji je nenadna rdečica zalila obraz, in tudi on je zardel. Branko jo je začudeno pogledal. Ko je spet dvignila glavo in se zazrla vanj s pogledom, ki je povpraševal in nekaj iskal, se je zdrznil. Kaj je hotel ta pogled? Kaj je povpraševal?

V tem je bila neznanka že pri postelji. Branko je videl, kako je njena roka omahnila na odejo. Njegova levica je poiskala to roko in jo toplo stisnila. Ko je začutila dotik njegove roke, je vzdrhtela.

Branko jo je hvaležno pogledal.

„Hvala vam,“ je je dejal vroče. „Če vam je kaj do hvale ujetnika, ki ne ve kaj ga čaka, kaj mu je za jutri namenila usoda...“

„Tudi jaz sem ujetnica...“ je rekla tiho.

„Tudi vi?“ se je začudil.

„Da,“ je žalostno pritrčila. „Toda pustimo to.“

Utihnila je. Branku se je zdelo, da ji nekaj leži na duši.

„Preobvezati vas moram,“ je rekla čez nekaj časa. „Kaj ste našli?“ je vprašala Janeza.

Pokazal ji je rjuho, ki jo je dobil v omari. Raztrgala jo je in napravila iz nje nekaj dolgih povojev. Med tem je Janez odvil stare obveze. Zadovoljno je pokimal, ko je videl, kako se rane dobro celijo.

Nadja je stopila bliže. V roki je imela posodo tople vode. Mirno se je sklonila k njemu in mu jela izpirati rane. Tako skrbno je drsela z gobico po njih, da ni niti najmanj občutil bolečin. Le na rami, kjer ga je zadela krogla iz revolverja, se je njena roka dotaknila rane. Zabolelo ga je, toda ni se hotel izdati in je samo stisnil ustnice. Ona pa je vendarle opazila. Proseče ga je pogledala, da je kar pozabil na bolečine. In potem ga je previla. Ko je končala, ga je vprašala, ali še česa želi.

„Jedel bi,“ je dejal tiho. „Lačen sem.“

Udarila se je z roko po čelu.

„Moj Bog, na to sem čisto pozabila.“

Brez besed je odhitela in izginila za zastorom.

Branko je gledal za njo, dokler je ni izgubil iz oči. Potem se je žalostno nasmehnil in se obrnil k Janezu:

„Kako je prišla v to puščavo?“

V kratkih besedah mu je Janez vse povedal. Ravno je končal, ko se je spet odgrnil zastor in se je pokazala Nad-

ja. V roki je nosila skodelico čaja in obraz ji je žarel od veselja.

„Izpijte ta čaj,“ je rekla. „da se malo ogrejete. Potem vam pripravim še kaj. Vi pa pojdite v kuhinjo.“ je rekla Janezu. „in izpraznite shrambe.“

Janez je šel. Nadja pa je stopila k postelji in mu nastavila skodelico k ustnicam.

Deveto poglavje

PRED BEGOM

Odslej je Nadja skrbela za vse. Branko se je kar čudil, kje je moglo zaiti v to Bogu za hrbtom ležečo puščavo to lepo dekle. Kakor neko občudovanje se je zbudilo v njem in brezmejna hvaležnost. Pomislil je, kaj bi bilo, če ne bi bilo nikogar, ki bi zanj skrbel, in tako lepo skrbel! Kdo bi se menil zanj? Saj Janez ne bi zmožel vsega, čeprav ga je vojna navadila marsičesa in napravila iz njega človeka, ki se s pridom loti vsake reči. Toda za postrežbo ranjencem je vendar treba nežne ženske roke!

Zvečerilo se je. Janez je prižgal luč, da je pregnal temo, ki je zavladovala v sobi. Nadja je še zmeraj sedela pri bolnikovi postelji. Toda bila je tako čudno molčeča, da je bilo Branku kar nerodno. In časih se je srečal z njenim pogledom, ki ga kar ni mogel razumeti... Zagoneten je bil ta pogled, nekam tuj, da ni vedel kaj hoče, kaj se skriva za njim, čeprav je v njem vsta-

jala slutnja, ki pa ji kar ni mogel verjeti.

Nihče ni pazil na varnost. Janez je povedal Nadji, kaj mu je rekel mladi kozaški poveljnik, in tako so bili brez skrbi, da bi jih kdo presenetil.

Nenadoma pa so začuli na dvorišču glasno kričanje. Janez je hitro skočil k oknu. Vrnil se je z vestjo, da je pravkar prijezdil na dvorišče mlad kozak, ki so ga vojaki tako glasno in veselo pozdravili.

Nadja se je zdrznila. Še bolj pa se je prestrašila, ko je Janez povedal, da je mladi kozaški poveljnik krenil v grad in da utegne priti vsak trenutek na obisk. Bala se je, da je ne odkrije, in je naglo zbežala.

Komaj se je zaprl za njo tajni izhod, že je stal napragu kozak. Videč, da je Branko že tako zelo pri močeh, mu je zaigral na licu vesel nasmešek.

„Zdravstvujte,“ je rekel in stopil k Brankovi postelji. „Hitro ste se popravili. V nekaj dneh boste na nogah.“

Branko je prikimal in mu podal roko.

„Bom,“ mu je rekel. „Ču-tim, da se mi zdravje od ure do ure boljša.“

„Verjemite mi, da ga ni človeka, ki bi bil tega tako vesel kakor jaz,“ mu je rekel kozak. „Nekaj dni ostanemo še tu. Preslabi smo še, da bi mogli iti na pot. Premalo vojakov imam in najmanj tri ali štiri dni bo treba čakati, da dobimo ojačenja. Ta čas se boste popravili in potem...“

Umolknil je in se nasmehnil.

..... potem vam plačam svoj račun do zadnje kopejke.“

Branko se je zamislil. Čez nekaj časa se je spet obrnil k njemu in mu rekel:

„Ali se še spomnite tiste noči, ko sem vam prerezal vezi? Nikdar nisem mislil, da se bosta najini poti še kdaj srečali. In vendar... zdaj ste mi rešili življenje in mi hočete vrniti svobodo. Ali ni to čudno?“

VSAK DAN 1 VPRAŠANJE

Odgovori na 270. strani

1. Koliko vladajočih dinastij je v Evropi in katere?
2. Kaj je vzrok zehanju?
3. Kje je „sedež“ morske bolezni?
4. kateri jezik ne pozna kletvic?
5. S kakšno hitrostjo teče kri po žilah?
6. O kom trdi Darwin, da so šesta velesila sveta?
7. Kaj pomeni nagla rast nohtov?

Kozak ni odgovoril. Samo odmahnil je z roko in rekel tjavendan:

„Pustiva to. Ni vredno, da bi govorila. Premalenkostuo je v primeri s tolikimi rečmi, ki se vsak dan odigravajo pred nami. In vendar,“ je sanjavo dodal, „vendar je nekaj lepega v tem. Nekaj lepega...“

Potem se je vzravnal, kakor da hoče pregnati vse te misli. Pogledal je po sobi in rekel:

„Zdaj grem, da napravim red pri vojaki. Upam, da vas niso motili, ko me ni bilo tu. Jutri zjutraj se vrnem, da pogledam, kako vam gre. Pozdravite se!“

Deseto poglavje

KOZAŠKA PRAVICA

Večer je bil mil in gorak kakor jeseni. Topel jug je prepodil burjo. Nebo je bilo zagrnjeno z oblaki. Le časih se je iz njih objema izvil mesec in za trenutek vrgel na ravnino blede luč.

Vas je bila tiha in mirna. Čeprav so kozaki pustili vaščane v miru, so se vendar skrivali pred njimi, pozaprla okna in utrnili luči.

Na grajskem dvorišču pa ni bilo tako mirno. Ko se je mladi poveljnik vračal od Branka, ga je na poti ustavil ataman Suhov in ga prosil, naj dovoli vojakom, da se po neprestanem delu in pripravljanju malo razvedre. Mladi častnik, ki je vedel, kako dobro to vpliva na vojake, je rad dovolil, in malo nato je že gorel sredi dvorišča velik ogenj. Dva kozaka sta iz hleva prignala največjega vola in ga zaklala. Kaj kmalu se je pekel na velikem ražnju, ki sta ga kozaka komaj vtela.

Nekje blizu vasi so bili kozaki iztaknili cigansko družino, ki je potovala iz kraja v kraj. Ta bi skrbelja za zabavo.

Vsi so posedli okrog ognja v krogu, ki je bil odprt

„ROMAN“ STANE

1 mesec 8 Din, četrta leta 20 Din, pol leta 40 Din, vse leto 80 Din.

Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393.

Za inozemstvo, na leto:

v Angliji 9 šillingov, Avstriji 14 šillingov, Belgiji 14 belg, na Češkoslovaškem 70 kron, v Egiptu pol funta, Franciji 50 frankov, Holandiji 5 goldinarjev, Italiji 40 lir, Nemčiji 9 mark, Severni Ameriki 2 dolarja. — Za ostalo inozemstvo na leto 120 Din v valuti dotične države, pol leta pa 60 Din. — Denar (veljavni jugoslovanski ali tuji bankovci ali ček) pošljite v lastnem interesu v priloženem ali pa običnem pismu.

Posamezne številke:

V Jugoslaviji po 2 Din. Dobe se v trafikah, knjigarnah in kolodvorskih prodajalnah, kjer „Romana“ nimajo, zahtevajte, naj ga naroče. — V Italiji posamezna številka po 80 stotink. Dopisi: „Roman“, Ljubljana, Breg štev. 10. Rokopisov ne vračamo. Oglaš po tarifi.

samo na eni strani. Tam se je zbralo nekaj vojakov z balalajkami.

Nenadoma je vse utihnilo kakor v napetem pričakovanju. Še prasketanje ognja se je komaj čulo. Le časih je zabrenkala struna na balalajki. Od daleč se je čulo govorjenje bližajočih se ciganov. Čedalje glasnejši so postajali in že so se v soju ognja videli obrisi njih postav. Sredi med moškimi sta šli dve ženski. Ena je bila še mlada. Komaj dvajset let je utegnila imeti, druga pa kakih pet let več.

„Plesalka!“ je zletel šepet od kozaka do kozaka.

„Lepa je,“ so kimali nekateri, drugi pa se skoraj niso brigali za novodošlece in so samo malomarno puhali dim iz pip.

Mlada ciganka je bila res lepa, pravi otrok prirode. Temna barva njene kože je jasno izdajala njen rod. Zraven nje je šel mlad moški prikupnega obraza, ki jo je držal za roko. Ko so prišli do ognja, so se ustavili.

Med tem so kozaki privarili iz kleti velik sod vina in ga nastavili sredi dvorišča. Za trenutek so vsi pozabili na cigane in na pečenko, ki jih je čakala. Jeli so se zbirati okrog soda in točiti vino v posodo, ki so jo ravno imeli pri roki.

Potem so godci zabrenkali prvo pesem. Večina kozakov se je vrnila in posedla okrog

ognja, le nekaterim je bilo vino ljubše.

Mlada plesalka je stopila čisto k ognju. Ozrla se je po kozakih, v kožuhe oblečenih in s kučmami pokritih, da bi si bil kdo mislil, da gleda same medvede pred sabo, preserno se je nasmejala in nato pogledala po godcih, ki so za trenutek utihnil, kakor bi čakali njenega ukaza. Zamahnila jim je z roko, in tedaj se je oglašila divja pesem. Kakor v krču se je zvilo telo mlade plesalke, roke so zakrilile in v naglem vrtincu je zafrfotala njena obleka.

Ples se je pričel. Sprva je bil nagel, kakor bi hotela dati mlada plesalka vse moči iz sebe, potem je postajal počasnejši, mirnejši kakor kozaška pesem. S tamburinom v roki si je bila takte, da so žvenketali krugaljčki, časih je udarila njena noga ob tla, divje, odločno, in potem se je pomirila in ostala kakor pribita. Samo malo je prenehala, takrat, ko je pesem čisto zamrla. Ko pa se je oglašila v novi moči, se je spet zazibala, kakor bi ji bila dala novo silo, nov zagon. In potem je pristopil mladi cigan, ki jo je prej spremljal, njune roke so se sklenile in zaplesala sta ples.

Njen pogled je še zmeraj švigal po kozakih, ki so brez besed gledali njen ples. In ko ga je bilo konec, ko so utihnil slednji zvoki balalajk, je plesalka omahnila spremljevalcu v naročje, da jo je poljubil.

Vse vprek so se začuli kliči priznanja. Tedaj je šla mlada plesalka s ciganom od kozaka do kozaka in v njen tamburin so kar deževali novci, veliki in mali. Še srebrni so bili med njimi.

Skoraj vse sta že obhodila. Ustaviva sta se pri mladem kozaku, ki se je pravkar vrnil od soda. Videlo se mu je, da mora biti že precej vinjen. Tudi on je segel v žep in zaglal nekaj denarja, potem pa je prijel plesalko okrog pasu

in jo hotel priviti k sebi. Gibko kakor jegulja se mu je izvila in se mu postavila v bran. To pa ga je še bolj razjarilo in vzpodbodlo. Skočil je k njej in ji hotel ukrasti poljub. In dosegel bi bil svoj namen, da ni takrat priskočil mladi cigan, ki je bil z njo, in ga sunil stran.

Kozaku so se divje zabliskale oči in se zasekale v cigana, ki je mirno stal pred njim. Plesalka se je skrivala ob njegovi strani in se prestrašeno stiskala k njemu. In potem je nenadoma kriknila. Zagledala je v kozakovi roki nož, ki se je zabliskal v soju ognja. Preden je zamrl na njenih ustnicah krik, je ležal cigan pred njenimi nogami, s prebodenim srcem.

Vrgla se je nanj in ga jela objemati in klicati. Cigan pa je bil že mrtev. In takrat se je izvil iz njenega grla strašen krik, tako strašen, da so se celo kozaki zgrozili in planili pokonci.

Morilec je stal sredi njih in kri je kapljala z njegovoga noža. Ko se je zavedel, kaj je storil, ko je zagledal nož in mrtveca na tleh, se je mahoma streznil in nož mu je padel na tla. Nenadoma se je obrnil, in hoteč pobegniti, sunil stran dva kozaka, ki sta mu stala na poti. Tedaj pa sta se ga kakor klešče oklenili dve roki in ga nista izpustili. Ko je kozak pogledal svojemu nasprotniku v obraz, je prebledel kakor zid in brez moči sta mu roki omahnili. S široko odprtimi očmi se je zastrmel vanj, kakor bi gledal prikazen.

Bil je v rokah mladega poveljnika, ki je prav tisti trenutek prišel pogledat, kaj počno vojaki.

„Kaj si storil?“ je zagrmel njegov glas, da je vse spreletelo.

Morilec je pobesil glavo. Star cigan, najbrž njih poglavar, je stopil k poveljniku. V njegovih očeh so bile solze in obup:

„Sina mi je ubil!“ je zajecal. „Edinca! Kaj bo zdaj z menoj? Kdo bo skrbel za mojo družino?“

Potem se je nemo zagledal v mrliča pod seboj. Mladi poveljnik se je obrnil od njega in poklical oba stražnika.

„Kaj je storil ta mož?“ je vprašal in pokazal na kozaka.

„Ubijal!“

„Kakšen je naš zakon?“

„Kri za kri!“ sta mrko odvrnila stražnika.

„Kaj bosta storila?“

„Kri za kri,“ sta ponovila stražnika.

„Kri za kri!“ je mrzlo rekel poveljnik.

Pograbila sta morilca, ki je strmel zdaj v poglavarja, zdaj v stražnika, kakor ne bi razumel besede. Brez upora si je dal zvezati roke. Šele ko je videl, da se je poveljnik obrnil in da hoče oditi, se je zavedel. Planil je naprej in se vrgel k njegovim nogam.

„Usmiljenje! Usmiljenje!“

„Kri za kri!“ je hladno rekel častnik in se obrnil proti gradu.

Stražnika pa sta pograbila svojo žrtev in jo odvedla z dvorišča na polje.

Kozaki, ki so nemo gledali ves prizor, so sledili z očmi, dokler niso izginili vsi trije v temi.

Malo nato sta počila dva strela.

Kozaškemu zakonu je bilo ugodeno. Kri je tekla za kri.

Na ves glas jokaje je stari kozak pobral plesalko, ki je še zmeraj ležala na mrtvecu. Potem se je vrnil k drugim članom družine. Pobrali so mrliča in s pobešenimi glavami odšli. Vzela jih je noč.

Čeprav je stal sod še zmeraj sredi dvorišča, čeprav je bil vol že skoraj pečen in je širil prijetne vonjave po dvorišču, ni nihče več mislil na zabavo. Prizor, ki so mu bili pravkar priče, jim je šel preveč do živega. Takrat so se šele zavedli, kako strašni so kozaški zakoni... in kako pravični...

Enajsto poglavje

NADJINA SKRIVNOST

Trije dnevi so minuli od takrat. Za dogodek na dvorišču ni od naših ujetnikov nihče zvedel. Janez, ki je večkrat prišel v dotik s kozaki, je sicer videl, da so nekam potrti, toda vzroka ni vedel in tudi poizvedoval ni po njem.

Branko se je že čisto opomogel. Skrbna nega Nadje, ki mu je stregla ves čas, skoraj vse noči, je delala čudeže. Ta dan je Branko že drugič vstal in razen rahle omotice, ki pride zmeraj po dolgem ležanju, ni občutil ničesar. Rane so se bile že zacelile in Janez je jel misliti na beg in vse pripravljati zanj. Čudil se je le, da mladega kozaškega poglavarja že dva dni ni bilo na obisk.

Popoldne je bila Nadja spet v sobi pri obeh ujetnikih. Tedaj ji je Janez povedal, da ne mislita več dolgo ostati tu, ker jima je mladi kozaški poveljnik obljubil, da jima pomore pri begu. Nadja je prebledela in ustnice so ji zadržtele. Toda premagala se je. Dvignila je glavo in vprašala tiho, kakor ne bi mogla verjeti:

„Zapustiti me mislite?“

„Morava!“ je trpko rekel Branko. „Pojdite z nama.“

„Ne, ne morem.“ je žalostno odkimala. „Ne morem, ne smem.“

Obrnila se je in odšla v svoje skrivališče. Čez nekaj časa se je vrnila, obložena z vsem, kar je potrebno za beg. Z jedjo in orožjem.

„Matevž, na pomoč! Morilci!“
„Ne boj se, Jera; jaz sem pri tebi!“

Varijeté

Napisal Aleksander Castell

(G. „Roman“ št. 15 in 16.)

Če bi jo bil prej, morda še pred mesecem dni, vzel z brutalno silo, bi se bila uklonila pred njim. Zdaj pa je bilo prepozno. Vse spoštovanje do njegovega bogastva, vsa zavzetost njenega porekla jo je minila — čisto iznenada in v nekaj urah je vstala v življenje. In to življenje, ki ga je videla pred seboj — ne, to življenje ni imelo nič skupnega z njenim talentom, nič s Senarjem: v njem je celo videla oviro, on ji je jemal svobodo, tiraniziral jo je.

Senar pa je trpel od ljubosumnosti. In še nekaj drugega, nekaj hromečega je prišlo nadenj. Nič več ni zaupal svojemu vplivu nad njo. Kar predstavljati si ni mogel več, da bi jo še kdaj mogel voditi v tem prečudno zamaknjenev snu. Nič več je ni videl na visoki, žolti bambusovi palici. Nič več je vobče ni videl.

To spoznanje mu je počasi in ledeno polzelo po hrbtu. In jutri naj bo skušnja! Ni se čutil zmožnega zanjo. Kar je že stokrat izvedel z njo, brez misli — ta vrtoglavi poskus se mu je zdajci zazdel neznansko težak. Ljubezen je oslabila njegovo moč.

Strah ga je bilo. Ure in ure je ležal, dokler se ni zdaniilo in so bulvari oživali, sključen v dve gube v naslanjaču, čutil se je nezmožen, truden na smrt in kakor povožen. V njegov rjavi, nagubani obraz se je zarezala otožna, žalostna črta.

Za trenutek je potem vstal v Armencu krut srd. poln brezkončnega sovraštva, obupna odločnost, da vse konča, da jo žrtvuje. Toda hkrati je čutil, da njegova volja ni več tako jaka, da bi mogla o tem odločati.

Zjutraj je skušnjo odpovedal.

Hotel se je za večer okrepiti z izprehodom v jutranjem

zraku. Počasi je hodil po Elizejskih poljanah. Bil je mladen aprilski dan. Rabel dež je padal na mlado listje, in Senar je čutil biserne kapljice na svojem obrazu kakor nekaj odrešujočega in tolažilnega. Novo upanje je vstalo v njem. Rekel si je, da je vse to samo medsebojno nesporazumljenje in da bo minilo. Toda strašna praznina, ki je bila v njem, ga je prestrašila. Nekaj kakor bolečo votlost je čutil v sebi.

Ko je v hotelu vprašal po Saiti, je bila že odšla. Začudil se je. Drugače je do opoldne spala. Dolgo je čakal nanjo in je nato sam pozajtrkal. Potlej je gledal v varijetetu, kako so postavljali oder za zvečer, in dajal žurnalistom intervjuje. To mu je spet vrnilo pogum. V hotel se je vrnil čisto dobre volje.

Saita ga je čakala v veži.

Ura je šla proti peti. Tujci so sedeli v pletenih stolih. Cigani so igrali.

Saita je tam sedela, pušila turško cigareto in puhala dim v zrak. Senar ji je sedel na-

VSAK DAN 1 ODGOVOR

Na vprašanja na 267. strani

1. Enajst: 1. Karadjordjevičeva v Jugoslaviji; 2. Windsorska na Angleskem; 3. Sachsen-Koburg-Gotha v Belgiji in Bolgariji; 4. Savojska v Italiji; 5. Bernadotte na Švedskem; 6. Hohenzollerni na Rumunskem; 7. Schleswig - Holstein - Sonderburg - Glücksburg na Danskem in Norveškem; 8. Nassau na Holandskem in v Luksemburgu (v moškem kolenu izumrla); 9. Liechtenstein v kneževini istega imena; 10. Goyon de Matignon - Grimaldi v Monacu in 11. Zogova v Albaniji.

2. Premalo zraka v pljučih.

3. V ušesih: gluhi morske bolezniki ne poznajo.

4. Arabski; siromaki lahko dajo svoji jezi duška samo s škripanjem z zobmi.

5. S hitrostjo enajst kilometrov na uro.

6. Črvi.

7. Da si zdrav.

sproti. Pogledala ga je mirno in nekoliko radovedno.

„Opoldne sem dolgo čakal...“ je začel.

„Šla sem na izprehod...“ je odgovorila tjavendan, kakor da ne mara več povedati.

On je sedel nemo, razdraženo, užaljeno. Čutil je, da mu nič več ne zaupa.

„Ali se srdite?“ je vprašala čez nekaj časa in sklonila svoj ozki rjavi obrazek nekoliko naprej, kakor da čaka na njegov odgovor.

Mislil si je: „Sveta nebesa, kako bele zobe ima, kako mehke in rdeče so njene ustnice!“ Bil mu je, kakor da se mora onesvestiti od bolečega ljubosumja.

Zasrepel se je v njene oči. Truden, plapolajoč ogenj je žarel v njih. Rekel je:

„Danes popoldne ste bili v slabi družbi.“

Skomignila je z rameni, kakor da ne mara odgovoriti.

Vzdahnil je. Pričakoval je ugovora. Njen pokoj je zbudil v njem vero, da ji ta doživljanje ne bo nevarno.

Tedaj je nenadoma tiho rekla:

„Moram vam prizadejati veliko bolešt.“

Prisluhnil je. Čutil je, kako so mu kolena zatrepotala.

„Kmalu vas bom zapustila...“ je nadaljevala. „V Parizu še nastopim, potem pa nič več...“

Nemo je poslušal s sklonjeno glavo: „Zakaj?“ je zajeljal.

„Našla sem človeka, ki me ljubi...“ Glas ji je zvenel otroško in naivno.

„Postali ste njegova ljubica...“ je zasikal porogljivo in potem šepnil: „Pocestnica! Pocestnica!“ Še enkrat je rekel to besedo.

Ona ga je samo mirno in sanjavo pogledala.

Tedaj je začel prositi, zaklinjal jo je pri vsem, kar je zanjo storil, pri vsem, kar svet še od nje pričakuje, rotil je pri njeni mladosti, pri njenem talentu, pri njenem božanskem daru. Postal je porog-

ljiv, okruten, se spozabil v psovke, v sovraštvo, v onemogel bes, v obup...

Ostala je ravnodušna.

In ves čas so igrali cigani, pogledi so ju zadevali, ki sta sedela drug drugemu nasproti kakor pritlikav starec in nedoleten otrok.

Naposled je Senar vstal in šel ven. Ob enajstih je bil njegov nastop. Ob devetih je bil že v garderobi. Saita je bila tam. Oblačila se je in si požvižgavala. Dolgo jo je poslušal, potem se je zagledal v zrcalo in videl, kako se je bil njegov obraz izpremenil v čudno okamenel rjav režaj. Zdaj je razumel, da ga nihče več ne mara.

Zdaj je tudi vedel, da ga bo zapustila. Šla bo za katerikoli mladim človekom, ki jo bo nekaj tednov vodil v razkošje in zabavo, dokler se je ne bo naveličal. Potem si bo našla drugega ljubimca, si je mislil, menjala bo gospodarje kakor obleko. Morda bo še bolna, brez sredstev, ali pa princesa polsveta, ali nemara eno izmed tistih deklet, ki sede v kavarnah in točilnicah.

Nemo je strmel pred se. In potem je spet začutil bolečo strast do nje, in spet ga je zgrabila muka žalostne zapuščenosti. Hotela ga je zapustiti, njegovo delo, njegovo poslanstvo.

Neka roka se mu je spustila na ramo. Inspicijent je stal za njim. Na odru so že pripravljali vse potrebno za nastop. Vtikali so visoko bambusovo palico v podstavek iz kovanega železa in postavljali slonovinasti obroč z bodali.

Zdaj je bila tudi Saita tu. Bila je kakor po navadi v svilnatem vijoličastem trikotju. Pogledala je Senarja z velikimi, nedolžnimi očmi in se potem zazrla v zastor.

Senar ji je rekel tiho: „Nanj mislite...“

Obrnila se je.

Senar je povzel: „Seveda je v dvorani!“

Odgovorila je ne brez ponosa: „Da, v dvorani je!“

Tedaj se je Senar skrivnostno nasmehnil: „Nenavadno igro mu boste priredili.“

Saita je skomignila z rameni. Še vedno je stala sredi pozornice in gledala proč od njega.

Senar se je bil spustil na stol. Bilo mu je, kakor da mora tuliti na glas in se ji vreči pred noge. Toda čutil je, da ga ne bi razumela, da bi ga zasmehovala.

Spet je vstal, stopil k njej, kakor da bi tako dobil oblast nad njo. Z desnico je bil objel malo bambusovo palico. Mislil je: „V nekaj minutah bo tu gori. Čisto brez moči, visela bo na mojih mislih, pod mojo oblastjo bo. Morda poslednjič.“

Spet se je zagledal vanjo in si mislil: „Če jo spustim? Kakor spusti človek kamen iz roke, ali pa,“ — in naslada, polna groze, mu je stopila v možgane — „če jo prisilim, da skoči na glavo na to rdečo preprogo. Zamolklo bi udarilo. Morda tako kakor če pade jabolko z drevesa v mehko travo. In jaz sam,“ — je razmišljal dalje, — „bi si jutri zjutraj kupil revolver in se ustrelil v senc.“

*

Tedaj so zadoneli trije udarci. Zastor se je dvignil.

Senar je stopil na rob odra. Imel je kratek nagovor in povedal, da bo Saito najprej hipnotiziral, da bo potem z obrazom obrnjen proti občinstvu sédel na stol, nato pa mu bo katerikoli izmed gledalcev povedal, v kakšnem vrstnem redu naj napravi eksperimente, nakar jih bo Saita izvedla v natanko istem redu, in sicer ji tega ne bo povedal z besedami, nego z direktnim prenosom misli.

Končal je. Sluga je prišel in postavil stol na oder. Orkester je zaigral koračnico, novinarji pa so se posvetovali in pisali beležke.

Senar je stal čakaje in nekoliko sklonjen. Bilo je, ka-

kor bi bil postal še manjši, še bolj pritlikav. Tiho in otožno je razmišljal: „Oni, ki ga ljubi, je v dvorani, in jaz jo bom nemara pred njegovimi očmi ubil.“ To se mu nikakor ni zdelo osveta, prej že zaščita sebe in Saite. Kakor rahel opoj ga je prevzela ta misel.

Zdaj je godba prenehala.

Novinarji so dali znamenje, da so vprašanja pripravili v kuverti.

Senar je pomignil Saiti. Stopila je na sredo pozornice. Nežno jo je prijel za roko in dal orkestru znamenje. Tih, melanholičen komad se je začel. Saita je mrtvo spustila roke ob telesu. Senar je vzdignil njeno desnico in ji jo položil na tilnik. Z levico ji je potegnil po obrazu.

Bila je v hipnozi.

Orkester je utihnil.

Senar se je spustil na stol, si dal predati ovoj, ga odprl in preletel program.

Konec prihodnjič

Mamin Sibirjak: „Brata Gordejeva“

V založbi konzorcija „Nove Dobe“ in tisku Zvezne tiskarne v Celju je pravkar izšel v lični opremi roman „Brata Gordejeva“. Ta roman je najboljšo delo odličnega ruskega pisatelja D. N. Mamina-Sibirjaka, ki nas vodi s svojim romanom v štirideseta leta preteklega stoletja. Dejanje se vrši v velikem industrijskem in rudniškem podjetju na Uralu. Pisatelj je izvrsten poznavalec industrijskega in rudniškega življenja v uralskem gorovju. Neprisiljeno nam slika dvojje za rusko preteklost in sedanost nad vse važnih dejstev: prehod od starega tlačanstva k industrijskemu načinu produkcije in prenos zapadnoevropskih kulturnih vrednot na širni ruski svet. Poleg pozitivnega učinkovanja nam odkriva tudi razkrojni vpliv obeh dejstev na osnovi ruskega življenja. Mamin-Sibirjak ima odlične vrline ruskih pisateljev, smisel za realnost, konkretnost in plastičnost, pri tem pa vendarle obdaja ves roman žar neke tople in mirne romantike, ki vodi k harmoničnemu doživetju po vesti. Roman učinkuje tudi s svojim živahnim in napetim pripovedovanjem. Knjiga ima 88 strani in stane lično broširana samo 12 Din. Naročila sprejema uprava „Nove Dobe“ v Celju. Knjiga se dobi tudi v knjigarnah.

Roman toplo priporočamo.

Ureja Boris Rihteršič

Dorothy Jordan

dražestna partnerica Ramona Novarra iz njegovih zadnjih filmov se je posebno izkazala v „Poročniku carjeve garde“ in „Flirtu“. Zdaj igra v „Seviljskem pevcu“ z nič manjšim uspehom. Dorothy Jordan je ena redkih filmskih zvezd, ki so si v najkrajšem času osvojile srce vsega Hollywooda, a to ni ravno malo. Tako je nedavno Karl Dane, o katerem pravijo, da ima izvrsten okus, rekel, da je Dorothy najslajša deklica na svetu.

Cepprav je znano, da ljudje od filma v svojem navdušenju dostikrat pretiravajo, vendar ne moremo reči, da bi bil Karl Dane to pot povedal kaj preveč. Dorothy je res zlata punčka!

Rojena je v majhnem mestecu v državi Tennessee. Vsi meščani so bili presenečeni, ko je mlada Dorothy, ki je bila drugace zelo samozvoja, takoj po končani šoli odpotovala v New-York na dramsko akademijo. To je bil res velik korak za tako plaho dekle.

Na akademiji je marljivo študirala Shakespeareja in znala na pamet Julijo, Otelijo, Rosalindo, Porcio, in še celo Katarino! Njena največja želja je bila, da bi v eni teh vlog nastopila na deskah, ki pomenijo svet.

Nekega dne jo je pregovorila prijateljica, da je šla z njo na skupno revijsko skupino. Šla je tja, toda z zvezdom Shakespeareja pod roko... Režiserju so izredno ugajale njene čudovito oblikovane noge in prav kmalu jo je pregovoril, da je podpisala pogodbo za revijo, ker se je že naveličala letati od gledališkega direktorja do drugega in jih prepričevati o svojih sposobnostih za shakerspearske vloge. Tako je jela po mnogih uspehih v revijah nastopati tudi v operetah. Kmalu so jo zapazili tudi ljudje od filma in tako je nekega dne odšla v Hollywood. Toda v začetku se je skoraj zdelo, da so se njeni „odkritelji“ zmotili, dokler ji ni prišel na pomoč spet Shakespeare. Seveda ni prišel v podobi duha in tudi ne osebno, pač pa po Douglasu Fairbanksu, ki jo je angažiral za film „Ukročena trmoglavka“, ki je narejen po znani Shakespearejevi komediji. Njena davna želja, da bi igrala v shakerspearskih vlogah, se je tako uresničila in jo uvedla v veliki filmski svet. Uspela je in to ji je tudi prineslo pogodbo pri MGMu. Prvič je igrala za to družbo v „Poroč-

niku carjeve garde“, potem pa v vseh filmih, kjer je igral Ramon Novarro. Tako je zdaj dovršila film „Seviljski pevec“.

Dorothy Jordan ne stanuje daleč od ateljejev in jo štejejo med najmarljivejše zvezde, ker še nikoli ni zamudila dela v ateljeju. Ne brani se tudi nikdar igrati čez uro. Vloge zna zmeraj prav dobro. Kadar je prosta, hodi na izlete v prirodo in se uči tujih jezikov.

Med filmskimi zvezdami je njena največja prijateljica igralka Marija Dressler, ki nastopa dostikrat v materinskih vlogah MGMovih filmov. Zdaj igra z njo v drami „Min and Bill“. Njen partner je Wallace Beery.

Sportni tip naših dni

Življenje filmskega igralca ni zmeraj z rožicami postlano. Posebno, če ne kaže zadosti zanimanja za sport. Danes stavlja na igralca tako velike zahteve, da mora biti tudi v sportu dobro podkovan, če hoče obdržati svoje mesto.

Eden najboljših hollywoodskih sportnikov je na vsak način George O'Brien, visok in močan fant dobrih živcev, kakor bi bil že od narave določen, da bo v vseh sportnih panogah med prvimi.

Za časa snemanja Foxovega zvočnega filma „Brat proti bratu“ se je George O'Brien srečal s svojim starim šolskim tovarišem Backrom, ki je medtem postal učitelj telovadbe na visoki šoli v Filadelfiji. „Ali še pomniš, kako sem te nekoč z enim samim udarcem podrl na tla?“ je vprašal telovadni učitelj. „Sodim, da me zdaj ne bi tako lahko.“ je skromno odvrnil O'Brien. „Če utegneš, pa se drevi spoprimeva.“

Tako je tudi bilo. Zvečer se je zbrala večja družba, da vidi ta zanimivi boj. Zmagal je George O'Brien. To dosti pomeni, če pomislimo, da je bil poraženi Backer eden najboljših boksarjev v Ameriki. Ko so ga potem vprašali o sportni sposobnosti Georgea O'Briena, je rekel:

„George O'Brien je sportni tip naših dni.“

Toda George O'Brien ni samo v boksu tako spreten, ampak tudi v baseballu, v tem tipično ameriškem sportu. Prav zato igra glavno vlogo v Foxovem filmu „Brat proti bratu“, ker se lahko izkaže, da je v tej panogi sporta doma.

O drugih panogah današnjega sporta, kamor štejejo Američani tudi osvajanje ženskih src, pa ne bomo posebej govorili — saj si sami lahko mislite!

JEANNETTE MACDONALD IN REŽISER LUBITSCH (FOTO PARAMOUNT)

„Luči velemesta“

Pri nas so že dosti pisali o tem najnovejšem Chaplinovem filmu, ki ga je delal skoraj tri leta, vendar večina naših čitateljev njegove vsebine najbrž ne pozna. Zato jo danes prinašamo.

Charlie Chaplin, večni potepuh, spet nima strehe nad glavo. Brez smotra se potika po ulicah. Tedaj zagleda ob ograji parka slepo cvetličarko, ki tudi njemu ponudi svoje rože. Charlieja se zasmili in razen usmiljenja se zbudi v njegovi mehki duši tudi ljubezen do mlade nesrečnice. Z zadnjimi vinarji kupi od nje cvetlico in gre, da bi še pred nočjo našel prenočišče. Tedaj naleti na moža, ki stoji ob bregu in se hoče vreči v vodo. Charlie pravočasno prepreči samomor in tako reši možu življenje. V podzavesti hvaležnosti ga vzame pijanec seboj na dom in izkaže se, da je ekscentričen milijonar, ki se ga rad nasrka in počenja v pijanosti take neumnosti. Kadar je trezen, pa na vse to pozabi.

Milijonar ne ostane dolgo Charliejev prijatelj. Nenadoma odpohtuje v Evropo in Charlieju razen slepe deklice ne ostane nihče.

Žalosten in zapuščen se potika po mestu. Tedaj dobi v roke list,

kjer bere, da biva na Dunaju znamenit zdravnik, ki z operacijo slepemu vrača vid. Zdaj Charlie ve, kaj mora storiti. Dobiti mora toliko denarja, da bo lahko poslal ljubljeno deklico v Evropo k tistemu zdravniku. Ker pa Charliejeva prijateljica niti najemnine ne more plačati, gre dobrosrčni potepuh v hišo milijonarja, ki se je v tem vrnil in je bil na vso srečo pijan. Charlie si hoče izprositi od njega 22 dolarjev za najemnino, toda milijonar, ki je nenadoma postal radodaren, mu podari kar tisočak. Smola hoče, da so se takrat, ko je bil Charlie še v milijonarjevi hiši, pritepli vlomilci, ki so milijonarja omamili in oropali. Policija dobi Charlieja v hiši, ga osumi ropa in zapre. Toda še prej se mu je posrečilo prinesiti deklici denar, da je lahko odpotovala v Evropo. Potem se da v božjem imenu zapreti.

Odsedel je svojo kazen in izpuščili so ga iz zapora. Zdaj je še bolj beden in raztrgan kakor prej. Toda misel na drago prijateljico mu vlija moči, da mirno prenaša vso bedo. In njegova prva pot drži k njej. Z velikim veseljem vidi, da ima deklica trgovino s cvetjem in da ni več slepa. Njegova žrtev torej ni bila zaman. Charlie stoji pred nje-no trgovino in pobere s tal ovenelo

Elitni Kino Matica

Telefon 2124

„On in njegova sestra“

duhovita komedija z Any Ondro in Vlasto Burianom, znanim iz „Lažnega feldmaršala“.

„No, no, Naneta“

filmska opereta z revijami v naravnih barvah

cvetico. Deklica postane pozorna na potepuha, sočutno vzame lepo cvetico in mu da še novce. Takrat se njene roke dotaknejo njegovih. In ker je v svoji slepoti te roke tako dobro poznala, zdaj ve, da so to roke njenega dobrotnika. In ko stoji drug drugemu nasproti, se združita njuna pogleda in morda tudi njuni usodi. Kajti to pot nihče ne vidi Charlieja, potepuha, da bi šel sam v svet...

Leila Hyams

je hči znanih varijetejskih umetnikov, Johna Hyamsa in Leile McIntype. Pravijo, da ima najlepše lase v vsej Ameriki in je zaradi njih dobila več prvih nagrad na lepotnih konkurencah. S svojimi starši je nastopala po varijetejih, dokler ni podpisal pogodbe pri Metro-Goldwyn-Mayerju, kjer igra navadno vloge zapeljivk. Njen najnovejši film je „Žena Stephana Fromholta“.

FILMSKA VPRAŠANJA

1. Kdo igra glavno moško vlogo v filmu „Sin belih planin“?
2. Pri kateri družbi igra Leila Hyams?
3. Za kaj je zdaj angažiran Kurt Gerron?
4. Kako se imenuje novi film Ramona Novarra?
5. Kdo je bil mož Dorothy Mackail?

Rešitve teh vprašanj sprejemamo prvih šest dni po izidu lista. Za nagrade razpisujemo

20 VELIKIH FILMSKIH FOTOGRAFIJ,

ki jih razdelimo med deset reševalcev.

Rešitve vprašanj iz 15. številke so: 1. Chaplin; 2. Richard Tauber; 3. John Gilbert; 4. Metro-Goldwyn-Mayer; 5. Duncan Renaldo.

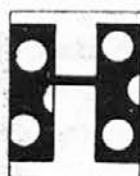
Nagrade je žreb odločil takole:
5 slik; Ivanka Samec, Ljubljana;
4 slike: Berta Močnik, Maribor;
3 slike: Joško Okorn, Ljubljana;
2 sliki: Slavka Mihelič, Ljubljana;

na;
po eno sliko: Erjavec Franci, Trbovlje; Anton Hladnik, Jesenice; Srečko Bernik, Beograd; Erna Maček, Zagreb; Valerija Vidic, Ljubljana; Anton Kosi, Loke.

Nagrade smo že poslali in prosimo nagrajene, da nam njih prejem potrdijo, ko spet pošljejo rešitve.

LEILA HYAMS (FOTO METRO-GOLDWYN-MAYER)

Samo direktno daje

Narodna dama ustavi na dobrodelni prireditvi gospoda Kljuna.

„Ali ne bi malo prispevali za izgubljeni dekleta?“

„Hvala, gospa — dajem samo direktno!“

Rekord

„Moja žena sama kuha, sama pere, sama lika in celo pomiva sama!“

„To še nič ni! Moja se celo brije sama!“

Zamenjava

„Slanik je danes neužiten — kakšno olje pa si vzela?“

„Tisto iz velike steklenice.“

„Joj, Sara — saj tisto je petrolej! Kaj si pa v svetiljko nalila?“

„Olje iz steklenice za pečjo.“

„Pravični Bog! Saj tisto je namizno olje! Prav ti je, zdaj pa spi pri slaniku in žri petrolejko!“

Mlad diplomat

Teta je hotela preizkusiti svoja dva nečaka. Postavila je na mizo pred nju dva kosa kolača, enega večjega, drugega dosti manjšega.

„Radovedna sem, kateri od vaju je spodobnejši!“

„Luce!“ vzklikne Zmago in pograbí večji kos.

Brez skrbi

Trgovec, ki se je jako bogato oženil, gre z ženo na izprehod in sreča prijatelja, ki mu ženo predstavi.

Toda žena je neznansko grdo in prijatelj si ne more kaj, da ne bi mlademu zakoncu šepnil na uho:

„Veš, Maks, lepa pa ni!“

„Ne,“ pritrdi Maks, „lepa ni.“

„In brez zoba je tudi,“ nadaljuje tiho prijatelj.

„Vem,“ prikima vdano Maks.

„In strašno škili!“ šepne prijatelj.

Tedaj pa se zakonski mož obrne k njemu in pravi:

„Kar glasno govori — gluha je tudi!“

Samozatajevanje

Mojsesu ni dobro. Stopi k zdravniku.

Zdravnik ga preišče.

„Ali vas nikdar ne prime, da bi se kopali?“

„O, pač. Pa se premagam!“

Na letovišču

Gostilničarka: „Zakaj brišete nož in vilice ob prtič, gospod? Pri meni tega ni treba! Razen tega se prtič pri tem preveč umaže.“

Nerodno

Na nekem češkem podeželskem odru so napovedali komedijo „Kamela skozi uho šivanke“ z „gospodom ravnateljem v glavni vlogi“.

Pekelske muke

Louis Philippe Orleanski, imenovan „meščanski kralj“, je obiskal svojega ministra, kneza Talleyranda, ko je ležal na smrtni postelji, in ga vprašal:

„Nu, kako, Talleyrand?“

„Veličanstvo, pekelske muke trpim!“

„Že zdaj?“ se je začudil kralj.

Čikaška

Filmska igralka pride v Čikago k odvetniku, da bi jo zastopal; hoče se namreč ločiti od svojega moža.

„Pet sto dolarjev je taksa,“ odgovori ljubeznivo odvetnik.

„Ne, to mi je predrago,“ odvrne razočarano zakona sita dama. „Saj mi ga za 100 dolarjev ustrele!“

Slavolok

Cesar Franc Jožef je nekoč obiskal Trident. Strumni župan je dal postaviti pred mestom velik slavolok, nanj pa so z velikimi črkami napisali dobrodošlico, ki bi se o naše nekako takole glasila:

„Jezus Kristus, hvala ti, Franc Jožefa poslal nam si!“

Vladar je velikodušno poklonil županu dvajset goldinarjev, da jih razdeli med občinske siromake.

Minila so leta. Župan je umrl, za njim pa je prišel njegov sin, zagrižen iredent. In spet se je zgodilo, da je prišel na obisk cesar Franc Jožef. Hočeš nočeš je moral župan vladarja pozdraviti, drugače pade v nemilost. Samo kaj naj napiše? Spet staro očetovo dobrodošlico? Cesar bi se utegnil še spomniti!

In tako je kritični dan zablestel pred vhomod v mesto velik napis, ves obdan s cveticami, na njem pa se je bralo tole:

„Jezus, Marija in Jožef — Danes pride cesar Franc Jožef!“

Realistična igra

„Če mi v prvem dejanju v gostilni ne daste pravega vina na mizo,“ se razburja znamenit traged, „ne morem igrati.“

„Prav,“ se uslužno nasmehne režiser. „Samo potem boste v samomirnem prizoru v poslednjem dejanju vzeli seveda tudi pravi strup!“

Seme

Urh je šele v četrtem razredu, pa je navihlan, kakor bi imel že univerzo. Učitelj se mora dan na dan jeziti nad njim. Nekoč mu reče ves razjarjen: „Samo en dan bi hotel biti tvoj oče!“

„Verjamem,“ odgovori Irkolin. „saj moja mama tudi ni kar tako!“

KRIZANKA

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1									
2		■							
3								■	■
4							■		
5						■			■
6					■				
7			■						
8		■					■		
9	■					■			
10					■				
11			■						
12		■	■						■
13									

Vodoravno: 1. Učenjak; 2. Pokrajina v Aziji; 3. Kotlina; kvarta; 4. Znanost; število; 5. Naziv za kristjane pod Turki; mesto v Birmi; 6. Isto; žensko ime; 7. Zaimek; reka v Eosni; predlog; 8. Preplačilo; blag; 9. Žensko ime; turški sodnik; 10. Dragocena tekočina; rusko ime; 11. Egipčanski bog; sklenitev zakona; 12. Egipčanski bog; 13. Pisava.

Navpično: A. Izraz iz glasbe; geometrična oblika; B. Drugo seno; doba; C. Žensko ime; turško ime; D. Žensko ime; časomer; dalmatinski otok; E. Božja jed; število; moško ime; F. Žensko ime; mesto na južnem Tirolskem; moško ime; G. Adamovo rebro; kostanj; H. žensko ime; opeka; I. Orodje; ovira v boju.

Doma, v družini

Nova pomladnaska moda

Napisala Nancy Carroll

Nič ne pomaga: moda zapove, in me ženske se ji moramo ukloniti, izprva se še nekam upiramo, če nam nova smer ne ugaja, toda že kaj kmalu se pomirimo, in šivilja mora odložiti vsa druga dela in napraviti baš tisto obleko, katere obliko in kraj smo še pred nekaj tedni ogorčeno odklonile.

Na srečo nas nova pomladanska moda ne postavlja pred tako duševne boje. Ne prinaša namreč nikakih prevratnih novosti, nego temelji na tem, kar je napovedovala že zimska moda. Da se mora črnina v dobi solnca, svežega zelenja in sinjega neba malce omejiti, je odveč omeniti. Zato stopajo spet na plan svetla in pisana blaga, geslo letošnje pomladanske in poletne sezone pa je volna!

Volneni georgette, volnena blaga z vsemi mogočimi in nemogočimi imepi, fina ko dlh in voljna ko svila, najnovejše med najnovejšim, evo, to je zdaj moderno. Ne samo za sport in službo, tudi za popoldanske zabave. Kombinacije volnena blaga s svilo, če prijajo vašemu okusu, svilene jopice k volnenim oblekam in narobe. Glavno je, da se barve skladajo.

Nekaterim se rumena barva prilaga — posebno rjavkam — tistim je moda naklonjena. Zakaj baš zdaj stopa rumeno v ospredje, največ skupaj z rumeno barvo, prav tako kakor prelesna rožnata barva z lahkim nagnjenjem v sivkasto, kar se plavkam prav tako poda kakor rjavkam. Ta barva je posebno dražestna v kombinacijah s črnim, rjavim, modrim in sivim.

Jopična moda je zelo mnogostranska. Z dolgimi ali kratkimi rokavci, enobarvno ali z vzorci daje za vsak okus in vsako postavo tako dražestne modele, da je izbira res težka.

Katera hoče biti posebno elegantna, si napravi večerno obleko iz organdyja, vedrega dekliskega blaga v nežnih in mehkih pastel-skih barvah. Toda te obleke zahtevajo mnogo blaga, vrhu tega so vse prej ko praktične.

Male ljubke slamnate čepice, ki puščajo obraz odprt, cveto v vseh barvah. Za poletje vam priporočamo širokokrajne slamnike, ki učinkujejo jako damsko. Posebno vedre so barvaste, svilnato tanke slamnate čepice, ki jih lahko pre-

uredite s separatnim širokim slamatim robom.

Kakor vidite, izbere na prebitek. Ne bo vam težko dobiti kaj primerne, četudi morda vaše finance niso obilne. Glavno je le, da imate tudi sami nekaj okusa in iznajdljivosti — potem vam tudi s skromnimi sredstvi ne bo težko ukloniti se modni diktaturi.

Močnik z žganim sladkorjem

Potrebščine: 50 dkg moke, 2 in pol zavojčka dr. Oetkerjevega pecilnega praška, 40 dkg sladkorja, nekoliko cimeta, klinčkov, pimenta in limonovih olupčkov.

Prilava: Sladkor se žge, da postane zlatorjav, se nato skuha s pol litra vode in potem meša, da se ohladi; ohlajen se pomeša v skledi z moko, ki ji je bil dodan pecilni prašek. Primešaj zapored cimet, piment in klinčke kakor tudi naribane limonove olupke. Iz vsega tega napravi redko zmes. Njo namaži do debelosti prsta na pomaščen pekač ter jo speci počasi v pečici.

Navznoter obrnjeni prsti

Doma in v šoli so nas učili, da moramo hoditi z navzven obrnjenimi prsti na nogah, češ da je „navznoter“ grdo, da se ne spodobi, da večina ljudi hodi „navzven“ in podobno. To pa ne drži. Vezi na notranji strani nog se pri taki hoji pretegnejo in oslabe, in to je tudi eden glavnih vzrokov, da toliko ljudi noge bole. Navzven obrnjena hoja je umeten produkt kulture, prirodna človekova hoja mora biti foliko navznoter obrnjena, da gledajo pogaçice naravnost naprej. Matere zmigavajo z glavo, če jim napreden zdravnik svetuje, naj otroke navadijo take hoje; toda le tako se bodo otrokom že v rani mladosti normalno razvile noge.

Ljudje, ki so bolni na žolču in ledvicah in kamnih v mehurju ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadih protina, uravnava leno delovanje črevesa z uporabo naravne „Franz Josefove“ vode. Može zdravniške prakse so se prepričali da je „Franz Josefova“ grenčica sigurno skrajno prizanesljivo delujoče salinično odvajalno sredstvo, tako da jo priporočajo tudi pri trebušnih kilah, nartgani danki in hipertrofiji prostate. „Franz Josefova“ grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Blagovna znamka

„Svetla glava“

se je obnesla. — Med tisoči znamk, ki se priglajajo vsako leto, pač ni nobena postala znana kakor ta. Radi pozornosti, ki jo vzbuja slika, in radi globokega svojega pomena je postal znak nepozaben.

„Znamka Oetker“ jamči za najboljšo kvaliteto po najnižjih cenah in radi tega načela so

Dr. Oetker-jev pecilni prašek
Dr. Oetker-jev vanilinov prašek
Dr. Oetker-jev prašek za pudince itd.
tako močno razširjeni.

Letno se proda mnogo milijonov zavojčkov, ki pomagajo „prosvitlenim“ gospodinjstvom postaviti v kratkem času na mizo tečne jedi. Marsikatera ura se je prihranila, mnoge nevolje radi slabega kipenja močnikov je izostalo.

Otroci se veselijo, če speče mati Oetkerjev šartelj, in v otroški sobi ni ničesar boljšega, nego je Oetker-jev puding s svežim ali vkuhanim sadjem ali s sadnim sokom.

Pri nakupu pozor na to, da se dobe prístni Dr. Oetker-jevi fabrikati, ker se čisto ponujajo manj vredni posnetki.

Dr. Oetker-jev vanilinov sladkor je najboljša začimba

za mlečne in močnate jedi, pudince in spenjeno smetano, kakao in čaj, šartlje, torte in pecivo, laični konjak.

Zavojček odgovarja dvema ali trem strokom dobre vanilije.

Ako se pomeša ½ zavojčka Dr. Oetker-jevega izbranega vanilinovega sladkorja z 1 kg finega sladkorja in se dasta 1 do 2 laični žlici te mešanice v skodelico čaja, tedaj se dobi aromatična, okusna pijača.

Dr. Oetker-jevi recepti za kuhinjo in hišo

prinašajo izbrano izvrstnih predpisov za pravo enostavnih, boljnih, finih in rafiniranih močnatih jedi, šartljev, peciva, torti, t. d.

Za vsako obitelj so največje važnosti, ker najdejo po njih sestavljena jedila radi svoje enostavne prilave, svojega odličnega okusa in svoje lahke prebavljivosti povsod in vedno pohvalo gospodinjstev — tudi onih, ki stavilo večje zahteve — in ker je, kakor je pokazala izkušnja, vsako ponesrečenje tudi pri začasnih izključeno.

Oetker-jevo knjigo dobite zastoj pri Vašem trgovcu; ako ne, pišite naravnost na tovarno

DR. OETKER, MARIBOR.

„Mama, ne smeš umreti!“

Nadaljevanje z 262 strani
gre ji iz spomina tista noč z
dežjem in snegom, ko se je s
sinom borila za dve življenji.

*

Najbrž ste brali že lepše in
pretresljivejše povesti kakor
je ta. Namenoma smo jo na-
pisali tako kakor se je zgodila,
brez vseh olupšav. Imena smo
izpremenili, ker vsi trije še
žive — le Pavel je ostal Pa-
vel, ker je njegovo ime vred-
no, da se zapiše z neizbrisni-
mi črkami v zlato knjigo ve-
likih ljudi.

ČE NIMAM DOBRE KAVE*
DOBITE DNEVNO SVIŽE PRAŽENO LE
PRI TVD. **B. MOTOH**
LJUBLJANA, VODNIKOV TRG 5.

Budilke
po Din 60— s triletnim jamstvom
IVAN PAKIŽ,
LJUBLJANA
Pred Škofljo 15.

Kupon 17 film

Prva jugoslovanska tovarna
dežnikov

Josip Vidmar

Ljubljana, Pred Škofljo št. 19

En gros — en detail.

Dežniki vseh vrst. Vrtni senč-
niki. Sejmski dežniki. Veikan-
ska izbira. Skrajne cene.

Foto aparate in
potrebščine

dobite v največji izbiri pri

Drogeriji „Adrija“

Mr. Ph. S. Borčič

Ljubljana, Šelenburgova ulica 1

Telefon št. 34-01

Zahtevajte cenik!

Za **Vaše perilo** **le** **terpentinovo**

Terpentinovo Zlatorog-MILO

milo **Zlatorog**